

ARCHITECTUURCENTRUM MAASTRICHT TOPOS

TOPOS-JAARVERSLAG 2021

Maastricht, 31 december 2021.

Gedurende het (corona)jaar 2021 heeft TOPOS - ondanks alles - de volgende activiteiten ondernomen:

Gesloten Monumentendag

Op **zaterdag 11 september 2021** vond de Open Monumentendag plaats. Vanwege het stoppen van de gemeentelijke subsidie voor dit evenement werd in samenwerking met de LGOG de 'Gesloten Monumentendag' georganiseerd. De voorzitter van TOPOS Nico Nelissen verzorgde een excursie over het 'Wel en wee van het religieus erfgoed in Maastricht'.

Dag van de Architectuur

Op **zaterdag 18 september 2021** werd door TOPOS, in samenwerking met de gemeente Maastricht, de Dag van de Architectuur georganiseerd onder de titel 'Nieuw leven in de fabriek'. Aan dit evenement werd door ruim 100 personen deelgenomen. het bestuurslid Jos Kramer verzorgde de voorbereiding namens TOPOS en leidde ook het debat tijdens de openingssessie in de Brikkebouw. Als speciale gasten waren uitgenodigd de wethouders Vivian Heijnen en Gert Jan Krabbedam. Hieronder de flyer die op ruime schaal werd uitgedeeld.

Transformatie van het Radiumterrein

Iedereen die Maastricht binnenrijdt via het Noorderbrugtracé ziet hoe de stad verandert. Het gebied dat gekenmerkt werd door oude vervallen en leegstaande fabrieksgebouwen verschiet letterlijk van kleur. Meest spraakmakend is natuurlijk de transformatie van de gemeentelijke gasfabriek ('Cokesfabriek' in de volksmond), die wordt opgeknapt en inmiddels rood is gekleurd. Maar er gebeurt nog veel meer in de directe omgeving. Denk aan het LA Gebouw, de Gashouder, het Kunstfront, de Kazemat A, het Frontenpark en uiteraard het nieuwe onderkomen van Blanche Daël in het Brikkegebouw. Reden genoeg dus om in te zoomen op dit interessante gebied met een rijk verleden.

Op de Dag van de Architectuur wordt het ontwerp van de openbare ruimte van het toekomstige Radiumterrein door Heussen Copier landschapsarchitecten toegelicht.

De organisatie van de Dag van de Architectuur in Maastricht is een belangeloze samenwerking van:

TOPOS Gemeente Maastricht Belvédère bureau europa

Thema: Architectuur/Klimaat
Architectuur staat voor een bijzondere opgave in onze de maatschappij. De huidige gezondheidscrisis en klimaatverandering laten zien hoe groot het belang is van een goede publieke ruimte als sleutel tot een groene en gezonde stad.

Het Frontenpark en Radiumterrein zijn van toegevoegde waarde voor Maastricht en anticiperen op ruimtelijke vraagstukken die vandaag de dag gelden en het architectuurklimaat bepalen. Als resultaat, een uniek stuk stad waarin de natuur ruimte krijgt en erfgoed betekenis.

Bureau Europa
Een van de eerste culturele huizen in het Sphinxkwartier is Bureau Europa, platform voor architectuur en design aan de Boschstraat 9. Met tentoonstellingen, lezingen, excursies en workshops krijg je een kijk op de vormgeving van onze omgeving.

Tijdens de Dag van de Architectuur is de tentoonstelling **Macht, Welust en Zink** te zien, over de bizarre wereld van een mysterieus materiaal dat fundamenteel is voor onze Euregio. Ook zijn er een aantal mooie architectuurwandelingen te maken door de hele stad.

Programma

Nieuw leven in de fabriek
Transformatie van het Radiumterrein

18 september 2021 van 11.00 tot 16.00 uur

dag van de architectuur MAASTRICHT

De opening is om 10.00u in Blanche Daël, info via QR-code op deze flyer of www.thuisinmaastricht.nl/dag-van-de-architectuur. Aanmelden is nodig ten corona via welst_monoc@maastricht.nl. Aanmelden kan tot 12 september.

Kom op de fiets!

Afbeelding: Palmbout Urban Landscapes, Fred Bergmans, Anke Wissing en Transformo Architecten

Dagexcursie Nijmegen

Op **zaterdag 23 oktober 2021** werd door TOPOS o.l.v. onze voorzitter Nico Nelissen een excursie georganiseerd naar Nijmegen. Aan deze excursie werd door 40 personen deelgenomen. Nijmegen afficheert zich als de oudste stad van Nederland. Maar .... het bezoeken van de stad is vooral ook de moeite waard vanwege de vele nieuwbouwprojecten die gedurende de afgelopen jaren daar tot stand zijn gekomen. Er werd een aantal boeiende architectuurprojecten bezocht. Bijzondere aandacht werd besteed aan invullingen in de historische binnenstad, de ontwikkelingen in de universitaire campus en het 'grand project' de Spiegelwaal en de ontwikkelingen in Nijmegen-Noord. icht

Street View

TOPOS verleende medewerking aan het Viewmaster Project (o.l.v. Bart van den Boom), een evenement dat al 10 jaar aandacht besteed aan bijzondere videokunstprojecten in de openbare ruimte van Maastricht. Street View was een tentoonstelling met 21 videowerken over de openbare ruimte gepresenteerd in de openbare ruimte. Dit vond plaats in de periode **van 2 tot 31 oktober 2021**, iedere avond van 20.00 tot 23.00 uur in Maastricht. De straatprojecties waren te vinden in een aantal straten in het kernwinkelgebied én in de grote overdekte winkelpromenade Entre Deux, geleden tussen het Vrijthof en de Markt. Speciaal voor *Street View* was Entre Deux een maand lang in de avonden open zodat de helft van de videowerken op de verdiepingen van de winkelpassage te bezichtigen waren.

TOPOS, Bureau Europa en Viewmaster Projects organiseerden ter ondersteuning van het bovenstaande project twee lezingen die over de openbare ruimte gingen. Sprekers waren David Hamers en Martij de Waal. De lezingen vonden plaats op **15 en 30 oktober 2020** en werden bezocht door circa 25 personen.

De stad als open boek

TOPOS bracht in de loop van het jaar 2021 de publicatie 'De stad als open boek' uit. Deze uitgave is inmiddels uitverkocht.

€ 20,-

Een fascinerende en indrukwekkende kijk op steden!

Een veelzijdige kijk op de stad als grootste uitvinding van de mensheid. Een ware bron van informatie over de manier waarop naar steden kan worden gekeken, welke vraagstukken zich in steden voordoen en hoe naar oplossingen wordt gezocht om steden leefbaarder, duurzamer en aantrekkelijker te maken.

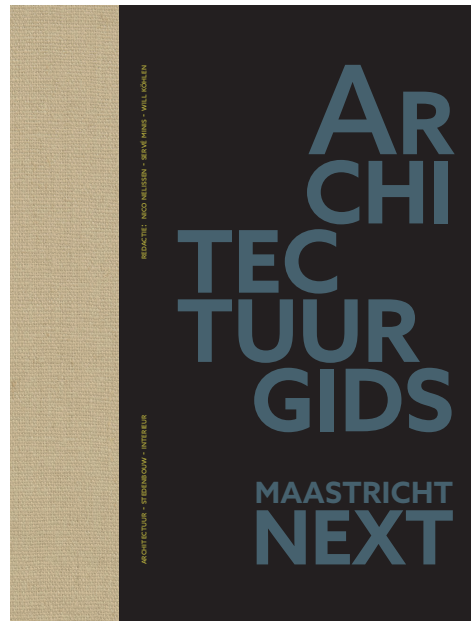
232 pagina's, full colour, hard cover

Te bestellen via:
www.toposmaastricht.com

ISBN/EAN 978-90-807857-9-3

Architectuurgids Maastricht NEXT

TOPOS werkte **gedurende het jaar 2021** aan een nieuwe architectuurgids. Wie denkt dat Maastricht op het gebied van stedenbouw en architectuur in het begin van deze eeuw stil heeft gestaan, vergist zich lelijk. Gedurende de afgelopen 25 jaar (1995-heden) is Maastricht heel duidelijk van gezicht veranderd, zonder dat het eigen karakter en de eigen aantrekkingskracht verloren zijn gegaan. De vele nieuwe invullingen en herbestemmingen hebben Maastricht een nieuwe, en herkenbare kwalitatieve impuls gegeven. Dat is de hoofdconclusie die men kan trekken uit de zo-even verschenen nieuwe architectuurgids, getiteld: Architectuurgids Maastricht NEXT (red. Nico Nelissen, Servé Minis en Will Köhlen).

In de bijna 400 pagina's tellende, vuistdikke uitgave, die begin 2022 zal verschijnen, wordt aandacht besteed aan bezienswaardige nieuwe en herbestemde gebouwen die gedurende de afgelopen 25 jaar in Maastricht tot stand zijn gekomen. Het gaat om circa 250 projecten verspreid over de hele stad: van hotels, winkels, kantoren, woningen en appartementen tot bioscopen, sporthallen, onderwijsinstellingen, zorgcentra en ateliers. Het gaat om heel bekende projecten, zoals Céramique, Mosae Forum, Entre Deux, Sphinx-kwartier, Kruisherhotel en Boekhandel Dominicanen; maar ook om talrijke minder bekende projecten waaronder Brasserie Bonhomme, Kiki's Stocksale, V-House, Verpleeghuis Larisa, Restobar Mama en Manjefiek Malberg. Het boek is een vervolg op de eerdere TOPOS-Architectuurgids Maastricht die de periode 1875-1995 besloeg. Het nieuwe boek is een jubileum-uitgave van TOPOS, dat inmiddels al gedurende 30 jaar actief en constructief bijdraagt aan het architectuurdebat in Maastricht.

Website TOPOS

Op onze website www.toposmaastricht.nl werd gedurende het jaar 2021 door ons bestuurslid Will Köhlen steeds informatie verstrekt over alle TOPOS-activiteiten.

Sponsoren

De activiteiten van TOPOS werden mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van:

Hoofdsponsors

Architecten aan de Maas Maastricht – Rotterdam

Sponsors

SATIJNplus Architecten Born

SATIJNplus Architecten

Architectenbureau van de Staay Maastricht

BUREAU VAN DE STAAY
6225 EG BANGRECHT
W: BUREAUVANDESTAAY.NL
T: +31 43 383 2470576
M: +31 613 34735540
E: INFO@BUREAUVANDESTAAY.NL

iNeX Architecten Maastricht !

N Architecten

3W real estate

real
estate

3W

AMA GROUP ASSOCIATED ARCHITECTS BV

van der Werf & Nass bv

DEDRIE architecten, De Steeg 3, Schimmert

DEDRIE
ARCHITECTEN

!

Quanjel Bouwkundig Advies en Management

Oostwegel Collection

Normandy Bar & Gourmet

Frencken | Scholl Architecten

Ritzen Architecten

Bert van Bunningen

Boudewijn Snelder

Maastricht, 31 december 2021.